

اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری
استان اردبیل

سیزدهمین همایش ملی علوم و مهندسی آبخیزداری ایران
و سومین همایش ملی میانت از منابع طبیعی و محیط زیست
10 و 11 مهرماه 1397، دانشگاه محقق اردبیلی

بررسی عوامل موثر بر مرزهای رویشی در جنگل‌های کوهستانی

سعید ورامش¹، مهسا رنجبر پایدار²، معراج شرری^{1*}، کیومرث سفیدی¹، محمد احمدی¹

1 و * - استادیار گروه منابع طبیعی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه محقق اردبیلی، mearaj.sharari@gmail.com

2 - دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جنگل‌شناسی و اکولوژی جنگل، گروه منابع طبیعی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه محقق اردبیلی،

چکیده

مرزهای رویشی اکوسیستم‌های مهمی در جنگل‌های کوهستانی هستند که اهمیت زیادی در حفاظت از منابع طبیعی، حفظ تنوع زیستی و کنترل چرخه هیدرولوژیکی دارند و تغییرات آنها بر سلامت اکوسیستم، الگوی پراکنش گونه‌ها، افزایش انقراض گونه‌ها و ساختار و عملکرد اکوسیستم تاثیر دارد. بنابراین این تحقیق با هدف بررسی مرزهای رویشی، عوامل موثر بر تغییرات و نحوه ارزیابی آنها انجام شد. نتایج نشان داد که مرزهای رویشی به مرز جنگل انبوه، مرز فیزیونومی جنگل، مرز درخت، مرز گونه درختی و مرز تاریخی درختی تقسیم می‌شوند. همچنین عوامل زیستی و غیر زیستی مختلفی مانند اقلیم (دما، بارندگی، تابش خورشیدی)، فعالیت‌های انسانی (تغییر کاربری اراضی، فعالیت‌های معدنی) و ژئومورفولوژی (ارتفاع، جهت شیب، عمق خاک) بر تغییرات مرزهای رویشی تاثیرگذار هستند. با توجه به نتایج این تحقیق می‌توان بیان نمود که پایش تغییرات مرزهای رویشی در جنگل‌های کوهستانی و بررسی عوامل تاثیرگذار بر آنها اهمیت زیادی از نظر حفظ، پایداری و سلامت اکوسیستم‌های کوهستانی دارد.

واژگان کلیدی: مرز جنگل، اقلیم، ژئومورفولوژی، فعالیت‌های انسانی، سلامت اکوسیستم